

MỘT SỐ PHƯƠNG PHÁP Củng CỐ BÀI GIẢNG MÔN SINH HỌC LỚP 11

Giáo viên hướng dẫn: TS.Nguyễn Thế Hưng

Sinh viên : Nguyễn Thị Duyên

Trịnh Thị Hoa

Lớp : QH S – 2004, Sinh học

Lý do chọn đề tài

Củng cố bài giảng là một khâu quan trọng trong quá trình dạy học. Củng cố bài giảng giúp học sinh hệ thống được kiến thức trong bài, xác định được nội dung trọng tâm cần ghi nhớ, liên hệ tốt với kiến thức của các phần khác trong chương trình. Củng cố bài giảng cho phép học sinh tự đánh giá được kết quả học tập của mình, từ đó lựa chọn được phương pháp học tập phù hợp. Ngoài ra, củng cố bài giảng còn giúp giáo viên đánh giá được mức độ hiểu bài của học sinh, từ đó có những điều chỉnh hợp lý trong quá trình dạy học.

Với những lý do trên, chúng tôi đã chọn đề tài “Một số phương pháp củng cố bài giảng môn Sinh học lớp 11”, có mục đích nghiên cứu là xây dựng một số biện pháp củng cố bài giảng hiệu quả trong *Chương III: Sinh trưởng và phát triển – Sinh học 11* nhằm nâng cao chất lượng dạy học.

Đối tượng nghiên cứu là phương pháp củng cố bài giảng môn Sinh học.

Phương pháp nghiên cứu: Phân tích và khái quát hóa cơ sở lý luận về các phương pháp phát huy tính tích cực của học sinh qua việc củng cố bài giảng. Nghiên cứu chương trình và nội dung kiến thức Sinh học 11; xây dựng các phương pháp củng cố bài giảng cho *Chương III: Sinh trưởng và phát triển chương trình Sinh học 11 (ban cơ bản)*.

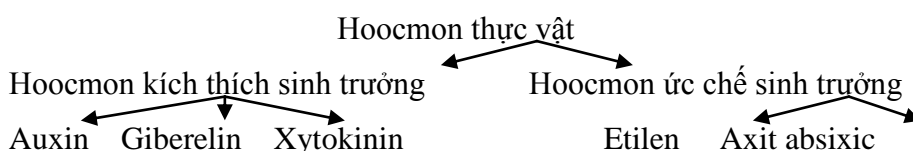
Kết quả nghiên cứu: Một số biện pháp chủ yếu cho việc củng cố bài giảng các bài trong *Chương III: Sinh trưởng và phát triển*.

1. Củng cố bài giảng bằng hệ thống câu hỏi trắc nghiệm

Ví dụ: *Bài 34: Sinh trưởng ở thực vật* chúng tôi sử dụng 5 câu hỏi trắc nghiệm khách quan để củng cố bài giảng vào 5 phút cuối giờ.

2. Củng cố bài giảng bằng việc giáo viên lập sơ đồ hệ thống hóa kiến thức trong bài

Ví dụ: *Bài 35: Hoocmon thực vật* giáo viên hệ thống hóa kiến thức theo sơ đồ sau:

Sơ đồ 1: Các loại hoocmon thực vật

3. Củng cố bài giảng bằng việc cho học sinh tự nhắc lại kiến thức

Ví dụ: *Bài 36: Phát triển ở thực vật có hoa* giáo viên đặt câu hỏi, yêu cầu học sinh nhắc lại kiến thức về các phần sau: Khái niệm phát triển, các nhân tố chi phối sự ra hoa (5 nhân tố).

4. Củng cố bằng việc giáo viên giúp học sinh hoàn chỉnh các bảng tổng kết

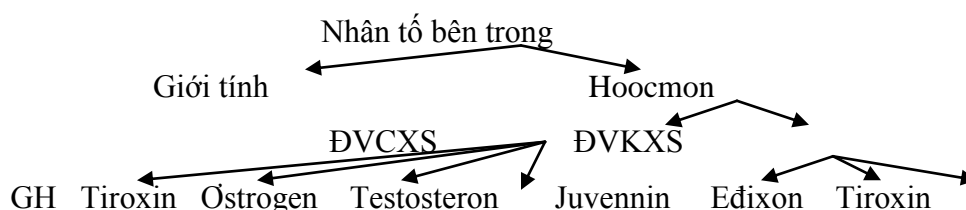
Ví dụ: *Bài 37: Sinh trưởng và phát triển ở động vật* Giáo viên yêu cầu học sinh hoàn chỉnh kiến thức theo bảng sau:

Bảng 1: Các hình thức phát triển ở động vật

Các hình thức phát triển	Phát triển không qua biến thái	Phát triển qua biến thái	
		Biến thái hoàn toàn	Biến thái không hoàn toàn
<i>Ví dụ</i>			
<i>Các giai đoạn</i>			
<i>Đặc điểm</i>			
<i>Khái niệm</i>			

5. Củng cố bài giảng bằng việc người học lập sơ đồ hệ thống hóa kiến thức

Ví dụ: *Bài 38: Các nhân tố ảnh hưởng đến sinh trưởng và phát triển ở động vật* GV đặt câu hỏi yêu cầu HS hệ thống hóa kiến thức theo sơ đồ sau:

Sơ đồ 2: Các nhân tố bên trong ảnh hưởng đến sinh trưởng và phát triển ở động vật

6. Củng cố bài giảng bằng việc giáo viên tổng kết lại kiến thức

Ví dụ: *Bài 39: Các nhân tố ảnh hưởng đến sinh trưởng và phát triển ở động vật* GV nhắc lại những kiến thức cơ bản của bài: Ảnh hưởng của các nhân tố bên ngoài tới sự sinh trưởng và phát triển ở động vật. Một số biện pháp điều khiển sinh trưởng và phát triển ở động vật và người.

KẾT LUẬN

1. Sau một thời gian nghiên cứu, chúng tôi đã xây dựng được 6 biện pháp cơ bản trong việc củng cố bài giảng cho Chương III: Sinh trưởng và phát triển – Sinh học 11 theo hướng phát huy tính tích cực của người học.

2. Trong quá trình thực hiện giảng dạy ở trường THPT, chúng tôi đã thiết kế và sử dụng các biện pháp củng cố bài giảng này và thu được hiệu quả tốt.

3. Tùy theo mục tiêu, nội dung kiến thức mà người giáo viên có thể sử dụng các biện pháp củng cố bài giảng cho phù hợp. Tuy nhiên, việc củng cố bài giảng càng có hiệu quả khi có sự tương tác đa chiều giữa người học – người dạy và giữa người học – người học.